

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1232/2023
29.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 4. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног – адвоката Владимира Хоровица, Новака Станића и Љубише Кесића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К бр.516/17 од 10.11.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.81/22 од 26.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 29. новембра 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА – адвоката Владимира Хоровица, Новака Станића и Љубише Кесића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К бр.516/17 од 10.11.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.81/22 од 26.04.2023. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **одбацује**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину К бр.516/17 од 10.11.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 4. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од једне године, која се има извршити у просторијама у којима окривљени станује у ..., улица ... број ..., без примене електронског надзора. Истовремено је одређено да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, те да уколико једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом, на основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени је обавезан на плаћање судског паушала у износу од 5.000,00 динара, као и да Основном суду у Зрењанину надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 84.854,25 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, те да надокнади трошкове пуномоћника оштећеног, о чијој висини ће суд одлучити накнадно, посебним решењем, након правноснажности пресуде.

На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећеној „НЛБ Континентал Банци“ АД Нови Сад, досуђен је имовинскоправни захтев у висини од 101.999.986,13 динара, а окривљени је обавезан на основу члана 91. и 92. КЗ да оштећеној исплати досуђени износ у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећена НЛБ Континентал Банка“ АД Нови Сад за остатак потраживаног имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.81/22 од 26.04.2023. године, делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљеног АА, пресуда Основног суда у Зрењанину К бр.516/17 од 10.11.2021. године преиначена је тако што је окривљени АА оглашен кривим због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 4. Кривичног законика, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од једне године, која се има извршити у просторијама у којима окривљени станује, у ..., улица ... број .., без примене електронског надзора, с тим што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом, на основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећеној „НЛБ Континентал Банци“ АД Нови Сад, досуђен је имовинскоправни захтев у висини од 67.499.999,28 динара и окривљени је обавезан да оштећеној исплати досуђени износ у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећена „НЛБ Континентал Банка“ АД Нови Сад, за остатак имовинскоправног захтева, а преко досуђеног износа, упућена на парнични поступак.

На основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени је обавезан на плаћање судског паушала у износу од 5.000,00 динара, као и да Основном суду у Зрењанину надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 84.854,25 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, те да надокнади трошкове пуномоћника оштећеног о чијој висини ће суд одлучити накнадно, посебним решењем, као и трошкове кривичног поступка који су настали пред другостепеним судом, о чијој висини ће бити одлучено посебним решењем, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Истовремено, жалбе Основног јавног тужиоца у Зрењанину, пуномоћника оштећене „НЛБ Континентал Банка“ АД Нови Сад и жалбе браниоца окривљеног АА у преосталом делу, одбијене су као неосноване.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног АА - адвокати Владимир Хоровић, Новак Станић и

Љубиша Кесић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 7) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, с тим што из образложења произилази да указују и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да побијане пресуде укине и предмет врати другостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховном јавном тужилаштву, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА указује да су нижестепене пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и с тим у вези истиче да у конкретном случају није постојала оптужба овлашћеног тужиоца, јер је оштећена банка дана 22.01.2016. године примила обавештење суда о одустанку тужиоца од кривичног гоњења, док је дана 24.02.2016. године путем пуномоћника подигла супсидијарну оптужницу против окривљеног, дакле тек 32 дана од дана обавештавања о одустанку јавног тужиоца, и поред тога што је рок за приговор оштећеног према одредби члана 51. ЗКП који се примењивао у време подношења оптужнице износио 8 дана од дана примања обавештења о одустанку тужиоца од кривичног гоњења.

Наиме, исту повреду закона, са истим образложењем, браниоци окривљеног истицали су и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, па како је другостепени суд за оцену ових жалбених навода као неоснованих на страни 8 став пети и страни 9 став први изнео јасне и довољне разлоге због чега налази да првостепеном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП (обзиром да је оштећена „НЛБ Банка“ АД Београд преузела кривично гоњење поднеском од 27.01.2016. године, у року од 8 дана, јер да је дана 19.01.2016. године обавештена о одустанку тужиоца од кривичног гоњења окривљеног), које разлоге и овај суд у свему прихвата као правилне, то на њих у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП упућује.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, браниоци окривљеног у захтеву за заштиту законитости истичу да је у току трајања кривичног поступка против окривљеног дошло до измене Кривичног законика, те је кривично дело из члана 238. КЗ брисано и предвиђено ново кривично дело са истим описом из члана 227. КЗ, уз напомену да је другостепени суд погрешно закључио да примена члана 227. КЗ у конкретном случају није могућа јер је том одредбом предвиђена већа

казна затвора него за кривично дело из члана 238. КЗ, па како је члан 227. КЗ блажи по окривљеног, обзиром да би окривљени могао бити оглашен кривим због другог, блажег кривичног дела – кривичног дела оштећење туђих права из члана 220. став 1. КЗ (по запрећеној казни), то је према ставу бранилаца Апелациони суд у Новом Саду морао применити блажи закон по окривљеног, а што у конкретном случају није учинио и на који начин је правноснажну пресуду донео уз наведену повреду кривичног закона.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА Врховни суд оценио је неоснованим, из следећих разлога:

Наиме, у време извршења кривичног дела, у току 2007. и 2008. године, постојало је кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 4) КЗ („Сл. гласник РС“, бр.85/2005, који се примењивао од 01.01.2006. године до 10.09.2009. године) које је окривљеном стављено на терет оптужним актом и за које је оглашен кривим побијаном правноснажном пресудом.

По оцени овога суда, радња кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, није по аутоматизму декриминализована доношењем Закона о изменама и допунама КЗ („Сл. гласник РС“, бр.94/16), с обзиром на то да су битна обележја тог кривичног дела сада садржана у законском опису кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. КЗ, јер је радња, груба повреда овлашћења у погледу управљања и располагања имовином“ од стране одговорног лица, на начин како је то описано радњом извршења у конкретном случају (што представља радњу извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ), сада одређена и кажњива као прекорачење граница овлашћења одговорног лица, будући да сама груба повреда овлашћења има карактер и прекорачења овлашћења (у чему се састоји једна од више алтернативно прописаних радњи извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. КЗ), чиме је у конкретном случају задржан правни континуитет инкриминације у погледу наведеног облика радње извршења дела. Имајући у виду наведено, као и чињеницу да имовинска корист прибављена извршењем предметног кривичног дела прелази износ од 1.500.000,00 динара, радње окривљеног описане у изреци правноснажне пресуде су кажњиве и по Кривичном законнику, који је важио у време доношења побијаних правноснажних пресуда и одговарају обележјима кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ.

Како је за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ, који је важио у време доношења побијаних пресуда, предвиђена казна затвора у трајању од две до десет година, док је за кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 4) КЗ („Сл. гласник РС“, бр.85/2005), који је важио у време извршења кривичног дела, била прописана казна затвора од једне до осам година, то је очигледно да је за окривљеног најповољнији Кривични законик који је важио у време извршења кривичног дела, због чега су радње окривљеног правилно правно квалификоване као кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 4) КЗ, и то је истовремено закон који је блажи за учиниоца, у складу са одредбом члана 5. КЗ.

Из наведених разлога, Врховни суд налази да се захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног правноснажне пресуде неосновано побијају због

повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, те је захтев у овом делу одбијен као неоснован.

У осталом делу, исти захтев одбачен је као недозвољен, односно због тога што нема законом прописан садржај.

Наиме, у преосталом делу захтева, браниоци окривљеног истичу да су нижестепене пресуде донете уз битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а с тим у вези да је изрека првонајне пресуде противречна самој себи и разлозима пресуде, те да су разлози пресуде противречни садржини изведених доказа, па како наведена повреда закона у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца то је поднети захтев у овом делу одбачен као недозвољен.

Истим захтевом указује се и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, међутим како у образложењу захтева браниоци уопште не наводе у чему се ова повреда закона састоји, имајући у виду да приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости Врховни суд правоснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву, сходно одредби члана 489. став 1. ЗКП, то захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног у овом делу нема законом прописан садржај (члан 484. ЗКП).

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП, у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези чла на 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, те на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен јер нема законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић